

OTSUS

Vaidlustusaja number	2-24/267701
Otsuse kuupäev	02.02.2024
Vaidlustuskomisjoni liige	Angelika Timusk
Vaidlustus	Tribe Theory OÜ vaidlustus Riigi Tugiteenuste Keskuse riigihankes „Konsultatsiooniteenuse tellimine Singapuri riigistrateegia koostamiseks (Välisministeerium)“ (viitenr 267701) ühispakkujate Tribe Theory OÜ ja V Hospitality Company PTE Ltd pakkumuse tagasilükkamise otsuse kehtetuks tunnistamise nõudes
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Tribe Theory OÜ, esindaja Indrek Pällo Hankija, Riigi Tugiteenuste Keskus, esindaja Riina Loorpuu
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS § 197 lg 1 p 4 ja RHS § 198 lg 3 alusel

- 1. Jätta Tribe Theory OÜ vaidlustus rahuldamata.**
- 2. Jätta Tribe Theory OÜ vaidlustusmenetluse kulud tema enda kanda.**

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg kümme (10) päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (riigihangete seaduse § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 06.11.2023 avaldas Riigi Tugiteenuste Keskus (edaspidi ka Hankija) riigihangete registris avatud hankemenetlusena läbiviidava riigihanke „Konsultatsiooniteenuse tellimine Singapuri riigistrateegia koostamiseks (Välisministeerium)“ (viitenumber 267701) (edaspidi Riigihange) hanketeate ja tegi kättesaadavaks muud riigihanke alusdokumendid (edaspidi RHAD), sh Vastavustingimused.

Pakkumuste esitamise tähtpäevaks 12.12.2023 esitasid pakkumused ühispakkujad Tribe Theory OÜ ja V Hospitality Company PTE Ltd ning ühispakkujad Intralink Limited ja Orissa International Pte Ltd.

2. Hankija lükkas 27.12.2023 otsusega tagasi mõlema ühispakkuja pakkumused.

3. 03.01.2024 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Tribe Theory OÜ (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus ühispakkujate Tribe Theory OÜ ja V Hospitality Company PTE Ltd pakkumuse tagasilükkamise otsusele.

4. Vaidlustuskomisjon teatas 09.01.2024 kirjaga nr 12.2-10/2 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 12.01.2024 ja neile vastamiseks 17.01.2024. Vaidlustuskomisjoni poolt määratud tähtpäevadeks menetlusosalised täiendavaid seisukohti ei esitanud.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

5. Vaidlustaja, **Tribe Theory OÜ**, põhjendab vaidlustust järgmiselt.

5.1. Hankija sätestas RHAD-is meeskonnaliikme nõude, mille kohaselt projektijuht peab omama vähemalt viieaastast kogemust vähemalt viie Singapuri turule sisenemise strateegia projektiga. Kogemuse tõendamiseks on nõutud, et pakkuja esitab meeskonnaliikme kogemuse vormil „*Team member CV*“.

Vaidlustaja esitas pakkumuses projektijuht V.B. CV. Hankija lükkas pakkumuse tagasi põhjusel, et pakkuja esitatud projektijuhil on vaid 2-aastane kogemus viie Singapuri turule sisenemise strateegia projektiga.

5.2. Pakkumuse tagasilükkamiseks alus puudub, kuna vajalikud andmed ja kinnitused on pakkumuses esitatud.

Vaidlustaja esitas vastavalt RHAD-ile info projektijuhi kogemuse kohta kahes kohas – meeskonna tutvustuses ja CV-s.

Pakkumuse dokumendi p-is 4 (*Team Composition*) on projektijuhi tutvustuses esitatud alljärgnev info:

As to tender requirements we confirm that V[---] has at least 5 years' experience in successfully completing at least five projects with Singapore market entry strategy. In addition, he has experience in the wider ASEAN region. Required references to successfully completed market entry projects to Singapore are mentioned in V[---] cv and in References section of this proposal.

CV referentside osas on esitatud info 5 projekti kohta.

Lisaks on pakkumuses (*References*) järgnev lõik:

Draper Startup House is conducting consultancy and education services on a daily bases mainly to private companies but also to public institutions and universities. References from our global network include hundreds of companies and institutions.

5.3. Pakkumuse üldosa p-is 4 on Vaidlustaja selgelt kinnitatud, et projektijuhil on nõutud viieaastane kogemus.

Hankija nõudis projektijuhi CV-s viit referentsi, mille Vaidlustaja esitas. RHAD-ist ei nähtu, et referentsid peavad katma viieaastast perioodi. Esitatud 5 projekti ei ole ainukesed, mis on nõutud perioodi jooksul teostatud.

6. Hankija, **Riigi Tugiteenuste Keskus**, vaidleb vaidlustusele vastu.

6.1. Hankija on RHAD-is sätestanud nõude, et projektijuhil peab olema vähemalt viieaastane kogemus vähemalt viie Singapuri turule sisenemise strateegiaga edukalt lõpule viidud projektiga ning nõudnud, et kogemust tuleb kirjeldada meeskonnaliikme CV-s.

RHAD Lisateabe dokumendi p-i 3.2 kohaselt peab pakkumus *vastama riigihanke alusdokumentides sätestatud tingimustele, sisaldama nõutud dokumente ning olema vormistatud nõuetekohaselt. Pakkumuses esitatud andmed peavad olema esitatud viisil, mis võimaldavad hankijal kontrollida nende vastavust riigihanke alusdokumentides toodud tingimustele.*

6.2. Meeskonnaliikme CV vormi kohaselt oli vaja esitada projektijuhi kogemust tõendavate projektide kohta ajaperiood (alates (kuu/aasta) kuni (kuu/aasta)), projekti nimetus koos lühikirjelduse ning tellija andmetega ja projektijuhi roll töö täitmisel.

Vaidlustaja on pakkumuses toonud välja projektijuhi kogemuse tõendamiseks nõutud viis projekti ning märkinud korrektselt ka nende projektide ajaperioodi. Pakkumuses toodud andmete pinnalt on Hankijale selge, et Vaidlustaja soovib projektijuhi tõendamisel tugineda CV-s nimetatud viiele projektile, kuid toodud projektide ajaline maht on nõutud viie aasta asemel vaid kaks aastat. Isegi kui liita kokku kõikide projektide kestused kuude lõikes ja jätta arvestamata projektide ajaline kattuvus, on kõikide esitatud projektide ajaline kestus kokku 44 kuud.

6.3. Vaidlustaja on pakkumuses kinnitanud, et projektijuhil on nõutud kogemus, kuid Hankijal on kohustus kontrollida esitatud pakkumuste vastavust nõutule sisuliselt ning selleks ei piisa paljasõnalisest kinnitusest, vaid ka kõik muud esitatud andmed peavad seda toetama.

6.4. Kui pakkumus on ebaselge või mitmeti mõistetav ja kui ilmneb, et puudus on lihtsalt kõrvaldatav või juhul, kui tegemist on ilmse tehnilise veaga, on hankijal tulenevalt eeltoodud põhimõtetest kohustus pakkujalt selgitusi küsida.

Tallinna Ringkonnakohus on lahendis 3-23-1783 leidnud, et kui pakkumuse mittevastavus ei ole selgituste küsimise kaudu kõrvaldatav, siis ei saa hankijale ette heita selgituste küsimata jätmist. Hankija ei ole küsinud Vaidlustajalt selgitust kuna Hankijal puudus kahtlus, millistele projektidele pakkuja tugineda soovib. Hankija hinnangul on kõik vajaminev info pakkumuses piisavalt selgelt välja toodud – esitatud on viis projekti, mis on läbiviidud kahe aastase perioodi jooksul. Vaidlustaja pakkumus saaks vastavaks osutuda vaid siis, kui Vaidlustaja oleks esitanud selgituse küsimise peale uued andmed (täiendavad projektid), mida pakkumus ei sisaldanud ning sellisel juhul oleks tegemist pakkumuse muutmisega, mis on keelatud.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

7. Hankija on lükanud Vaidlustaja pakkumuse tagasi RHS § 114 lg 2 alusel, *kuna pakkumus ei vasta riigihanke alusdokumentides sätestatud tingimustele.*

Mittevastavust on Hankija otsuse lisas 2 põhjendanud järgmiselt:

Hankija on sätestanud hanke alusdokumentides meeskonnaliikme nõude, mille kohaselt projektijuht peab omama vähemalt viieaastast kogemust vähemalt viie Singapuri turule sisenemise strateegiaga projektiga. Kogemuse tõendamiseks on nõutud, et pakkuja esitab meeskonnaliikme kogemuse vormil „Team member CV“. Pakkuja on esitanud projektijuht V.B CV. Hankija kontrolli tulemusel selgus, et pakkuja esitatud projektijuhil on 2-aastane kogemus viie Singapuri turule sisenemise strateegiaga projektiga, mistõttu ei vasta esitatud projektijuhi CV hanke alusdokumentides nõutule. Sellest tulenevalt tunnistab hankija pakkumuse riigihanke tingimustele mittevastavaks ja lükkab tagasi.

8. Asjasse puutuv vastavustingimus (nõuded meeskonnale) (edaspidi Tingimus) on Vastavustingimustes sõnastatud järgmiselt:

2. Projektijuhil peab olema vähemalt viieaastane kogemus vähemalt viie Singapuri turule sisenemise strateegiaga edukalt lõpule viidud projektiga. Kasuks tuleb kogemus laiemalt ASEANi piirkonnas. Palun kirjeldada kogemust meeskonnaliikme CV-s.

[---]

5. Kirjeldada kõigi projektis osalevate meeskonnaliikmete vastavat töökogemust meeskonnaliikme CV-s ning tuua vastava kogemusega meeskonnaliikmed välja ka projektimeeskonna rollijaotuses.

Puudub vaidlus, et Vaidlustaja on esitanud projektijuhiks V.B., esitanud Tingimusele vastavuse tõendamiseks V.B. CV ja kirjeldanud V.B. töökogemust pakkumuse dokumendi *Team Composition* p-is 4.

9. Vaidlustaja on V.B. CV-s esitanud andmed töökogemuse kohta (alates jaanuarist 2007) ja andmed 5 projekti kohta (alates oktoobrist 2021), kuid ei saa olla vaidlust, et esitatud andmed projektide kohta ei kata ajaliselt ära Tingimuses nõutud 5-aastast kogemuse perioodi.

Järgnevalt kontrollib vaidlustuskomisjon, kas RHAD sisaldab nõuet 5-aastase kogemuse nõude katmiseks nõuetele vastavate projektidega. Kui vastus on jaatav, siis tuleb kontrollida, kas nõutavad andmed sisalduvad Vaidlustaja pakkumuses. Kui vastus on eitav, siis ei saanud Hankija lükata Vaidlustaja pakkumust tagasi põhjusel, et pakkumusest on kontrollitav vaid projektijuhi 2-aastane kogemus viie Singapuri turule sisenemise strateegia projektiga.

9.1. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Tingimuse sõnastusest nähtuvalt on projektijuhi kogemuse ja Singapuri turule sisenemise strateegiaga edukalt lõpule viidud projektide nõuded lahutamatu seotud ega ole lahutatavad kaheks eraldi nõudeks vähemalt 5-aastasele kogemusele (ükskõik millisele) ja vähemalt 5-le Singapuri turule sisenemise strateegiaga edukalt lõpule viidud projektile (ükskõik millise kestvusega). Esitatud on selge nõue projektijuhi 5-aastasele kogemusele, mis peab olema omandatud vähemalt viie edukalt lõpule viidud Singapuri turule sisenemise strateegia projektiga. Projekte ei või olla vähem, st isegi juhul, kui üks projekt oleks kestnud 5 aastat, ei oleks kogemuse nõue täidetud, kuid 5 aasta kogemuse nõude võib täita ka rohkem kui 5 projektiga. Samuti ei ole võimalik kogemuse nõuet täita teistsuguse (töö)kogemusega, nt töötamisega mõnes teises valdkonnas või mõne teise riigi turule sisenemise strateegia projektis. Seega vaidlustuskomisjon on seisukohal, et RHAD sisaldab nõuet 5-aastase kogemuse nõude katmiseks nõuetele vastavate projektidega.

9.2. Vaidlustuskomisjon möönab, et Tingimus on väga spetsiifiline ja suunatud vaid Singapuri turule sisenemise strateegia projektidele, kuid pärast pakkumuse esitamise tähtpäeva saabumist RHAD-i üle enam vaidlust olla ei saa ja pakkumus peab vastava kehtivale Tingimusele. Antud juhul Vaidlustaja ka ei väida, et Tingimus iseenesest oleks õigusvastane, vaid väidab, et pakkumuses esitatud projektijuht vastab Tingimusele ja esitatud andmetega on see kontrollitav (Vaidlustaja viitab CV-le, pakkumuse dokumendile Draper Startup House Intro (osa *References*) ja pakkumuse dokumendi *Team Composition* p-ile 4).

Vaidlustuskomisjon sellega ei nõustu.

9.2.1. Tingimuse kohaselt tuli kirjeldada nõutud kogemust meeskonnaliikme CV-s.

Eeldades, et kõik 5 CV-s loetletud projekti on oma sisult nõuetekohased, milles vaidlus puudub, ei ole nendega võimalik kontrollida nõutava sisuga kogemust pikema perioodi vältel kui 10.2021-09.2023.

Projektijuhi CV-st nähtub, et ta on asunud omandama töökogemust alates 2007, kuid ühestki töökirjeldusest (*role in performance of work*) ei ole selle üldise töökogemuse sees äratuntav töö (projekt või projektid), mille sisu oleks seotud Singapuri turule sisenemise strateegiaga.

9.2.2. Kogu CV-s loetletud projektidega seotud periood jääb projektijuhi töötamise aega Draper Startup House'is (V.B. roll seal on CV kohaselt *founder*). Vaidlustaja viitab vaidlustuses pakkumuse dokumendile Draper Startup House Intro (osa *References*), kus on märgitud

järgnev: *Draper Startup House is conducting consultancy and education services on a daily bases mainly to private companies but also to public institutions and universities. References from our global network include hundreds of companies and institutions.*

Sellest lausest võib teha järeldusi Draper Startup House tegevuse kohta, nt Draper Startup House tegeleb nõustamise ja haridusteenuste pakkumisega; need teenused hõlmavad nii eraettevõtteid kui ka avalikke institutsioone ja ülikoole, kuid selle üldsõnalisus ei näita, et asutaja (*founder*), kes V.B. seal CV kohaselt alates 03.2018 oli, on omandanud seal töötamisega vähemalt viieaastase kogemuse Singapuri turule sisenemise strateegiaga edukalt lõpule viidud projektides. Seega asjaolu, et projektijuht on 03.2018 asutanud Draper Startup House'i ja seal töötamise ajal täitnud 5 CV-s loetletud projekti, ei tõenda iseenesest, et Draper Startup House'is töötamise ajal on V.B. täitnud Tingimuses kirjeldatud projekte rohkem kui 5 ning muul perioodil kui 10.2021-09.2023 ja omandanud selliselt Tingimust täitvat kogemust pikemalt.

9.2.3. Pakkumuse dokumendi *Team Composition* p-is 4 on projektijuhi tutvustuses esitatud järgnev info:

As to tender requirements we confirm that V[---] has at least 5 years' experience in successfully completing at least five projects with Singapore market entry strategy. In addition, he has experience in the wider ASEAN region. Required references to successfully completed market entry projects to Singapore are mentioned in V[---] cv and in References section of this proposal.

9.2.3.1. Nimetatud dokumendis on Vaidlustaja kinnitanud projektijuhil vähemalt 5-aastase kogemuse olemasolu vähemalt viie Singapuri turule sisenemise strateegiaga projekti edukalt lõpuleviimisel, kuid vaidlustuskomisjon märgib veel kord, et antud juhul ei piisanud Tingimusele vastavuse tõendamiseks üldsõnalisest kinnitusest Tingimuse täitmise kohta vaid Tingimuse täitmine pidi olema nähtav ja kontrollitav nõuetele vastavate projektide kaudu. Seega üksnes kinnituse alusel ei saanud ega pidanud Hankija kontrollima Vaidlustaja pakutud projektijuhi vastavust Tingimusele.

9.2.3.2. Veelgi enam – Vaidlustaja on ise viidatud dokumendis kinnitanud, et Tingimust täitvad projektid on esitatud CV-s ja pakkumuse referentside osas (*Required references to successfully completed market entry projects to Singapore are mentioned in V[---] cv and in References section of this proposal*), kuid neid seal ei ole (vt otsuse p-id 9.2.1 ja 9.2.2).

9.3. Tulenevalt eespooltoodust on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Tingimuse täitmiseks nõutavad andmed ei sisaldu Vaidlustaja pakkumuses (Vaidlustaja pakkumuse vastavus Tingimusele ei ole pakkumuses esitatud andmete alusel kontrollitav).

10. Hankija on lükanud Vaidlustaja pakkumuse RHS § 114 lg 2 esimese lause alusel tagasi selle mittevastavuse tõttu Tingimusele ega ole pidanud võimalikuks/lubata vaks tuvastatud mittevastavuse kohta selgituste küsimist ja selle kaudu mittevastavuse kõrvaldamist. Asja lahendamisel omab tähtsust see, kas eespoolnimetatud Tingimusele mittevastavuse parandamine pakkumuses oleks selgitustega lubatav.

10.1. Pakkumuses tuvastatud vigade parandamine (va arvutusviga – RHS § 117 lg 3) saaks toimuda teatud juhtudel selgituste küsimise kaudu (RHS § 46 lg 4). Hankija ei ole antud juhul RHS § 46 lg 4 alusel Tingimusele vastavuse kohta Vaidlustajalt (ega ka teiselt ühispakkujalt) selgitusi küsinud.

Järgnevalt tuleb hinnata, kas Hankijal oli kohustus Tingimusele mittevastavuse tuvastamisel küsida Vaidlustajalt pakkumuse kohta selgitusi ja võimaldada pakkumuses esineva mittevastavuse/vea parandamist.

10.1.1. Riigikohus on otsuse nr 3-3-1-24-13 p-s 22 selgitanud, et Hankija kaalutlusõigus täiendavate dokumentide, andmete ja selgituste nõudmisel ei tähenda õigust otsustada nõude

esitamise üle meelevaldselt, kuna see ohustaks pakkujate võrdset kohtlemist. *Selleks, et mitte anda pakkujale võimalust kõrvaldatava puuduse korral dokumentide täiendamiseks, peab hankijal olema kaalukas põhjus. [---] Samuti ei pea hankija oletama, kas pakkujal on lisaks esitatud dokumentidele veel dokumente ja andmeid.*

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et kaalukaks põhjuseks on muuhulgas see, kui pakkumusest nähtuvalt on selge, et puudus ei ole selgitustega kõrvaldatav ning puuduse sisulisuse hindamiseks ei vaja hankija lisateavet. Vaidlustuskomisjoni arvates on antud juhul tegemist sellise olukorraga - Vaidlustaja pakkumuses on selgelt esitatud andmed projektide kohta, mis ei täida kogumahu Tingimust. Vastavalt Riigikohtu poolt sedastatule ei pidanud Hankija hakkama oletama, kas Vaidlustajal on lisaks esitatud projektidele veel projekte, mis tõendaksid projektijuhi vastavust Tingimusele. Seega isegi kui Vaidlustaja poolt CV-s esitatud 5 projekti ei ole ainukesed, mis on nõutud perioodil teostatud, nagu väidab vaidlustuses Vaidlustaja, ei pidanud Hankija neid hiljem Vaidlustajalt juurde küsima.

10.1.2. Riigikohus on eespoolviidatud otsuse p-s 20 selgitanud, et *erandjuhul on pakkujal võimalik korrigeerida pakkumusega seonduvaid andmeid, eriti siis, kui ilmselgelt on vaja vaid täpsustust või parandada ilmsed tehnilised vead, nii et selle muudatusega ei kaasneks tegelikult uue pakkumuse esitamist.*

Vaidlustuskomisjon rõhutab, et pakkumuses on võimalik selgitusega parandada vaid ilmseid tehnilisi vigu, mitte ilmseid mittevastavusi riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele. Kui pakkumuse mittevastavus RHAD-i tingimustele on pakkumuses ilmne ja mittevastavuse kõrvaldamine oleks võimalik üksnes uute andmete esitamise kaudu, on tegemist pakkumuse lubamatu muutmisega pärast pakkumuste esitamise tähtpäeva, millise olukorraga on tegemist ka käesoleval juhul: pakkumuse vastavuseks Tingimusele oleks Vaidlustajal vaja esitada konkreetseid Singapuri turule sisenemise strateegiaga edukalt lõpule viidud projekte veel ca kolme aasta ulatuses.

10.2. Kokkuvõtlikult on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Hankija ei pidanud Tingimuse täitmise (mittetäitmise) kohta Vaidlustajalt selgitusi küsima ja ta ei rikkunud selgituste küsimata jätmisega kaalutusreegleid, kuna talle oli Vaidlustaja pakkumuse vastavuse kontrollimisel selge, et puudus pakkumuses on sisuline ja see ei ole selgitustega kõrvaldatav.

11. Tulenevalt eespooltoodust on vaidlustuskomisjon seisukohal, et mittevastavus Tingimusele Vaidlustaja pakkumuses esines, vastav puudus on pakkumusest selgelt tuvastatav ja pärast pakkumuste esitamise tähtpäeva polnud see enam kõrvaldatav, mistõttu Hankija otsus ühispakkujate Tribe Theory OÜ ja V Hospitality Company PTE Ltd pakkumuse tagasilükkamise kohta on kooskõlas RHS § 114 lg 2 esimese lausega, aga ka RHS § 3 p-ga 1 ja 2, ning selle kehtetuks tunnistamiseks alus puudub.

12. Vaidlustusmenetluse kulud

Lähtudes sellest, et vaidlustus jääb RHS § 197 lg 1 p-i 4 alusel rahuldamata, kuulub vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg 3.

Hankija ei taotlenud kulude väljamõistmist.

Vaidlustaja kulud jäävad tema enda kanda.

(allkirjastatud digitaalselt)

Angelika Timusk